

Kronika

Lars Fimmerstad berättar en sedelärande historia om hur Sverige fungerar.

En back öl för gräsmattan

Vore det inte för att gräsmattan jämt måste klippas så skulle Birgitta, 78, känna sig lugn i sitt lilla hus där hon bott i 40 år. Lånen var betalda långt innan maken Stig dog för tio år sedan. Visserligen fick hon mångdubblad fastighetsskatt härom året men kommunen gav henne höjt bostadsbidrag för att täcka merkostnaden, så hon kan bo kvar ett tag till. Atminstone om regeringen efter valet vill.

Nu är gräset för högt. Det är så mycket mossa att Birgitta inte orkar skjuta den gamla motgräsklipparen längre. Hon får ringa till sin svårson lastbilschauffören i Odense.

– Ja, säger han, *jag kommer förbi i morgon tidlig. Stadig fuld ranson? Da siger vi motiellet klockan fire i morgen.*

Birgitta har satt väckerklockan på tre på natten. Efter en kopp kaffe sätter hon sig i sin gamla Mazda och kör de tre milen ut till Europavägen för att inte missa långtradaren. Svårsonen kan inte vänta. När hon kommer fram är klockan fortfarande några minuter i fyra. Hon parkerar vid sidan av motiellet och tar på sig mörka solglasögon.

Efter en månad är ölen slut igen. Det gick några extra till den andre bussige killen som fixade den läckande kökskranen.

Klockan 04.10 tycker hon sig se den väldiga bilen komma. Nej, fasiken, det var en hölländare. Men sen kommer den välbekanta blå långtradaren, Mogens vinklar glatt och hoppar ner från sin höga förarplats. Han lyfter in ett par ölkartonger i bakluckan på hennes bil innan han fortsätter med sin övriga last till Stockholm.

Birgitta nynnär förtjust vid ratten på hemvägen, mellan gåspingarna. Nu är gräsklippningen räddad för flera veckor framåt!

Nån av de snälla killarna, som klipper gräset framför möbel fabriken en bit bort, brukar göra en sväng förbi och klippa hennes gräsmattor också. Så även senare denna dag, när hon sovit nån timma till.

När den hygglige killen har klippt färdigt gräsmattan, säger Birgitta att han får ta ölen själv i bakluckan på Mazdan och hjälpa henne att lyfta ut kartongerna, det orkar hon inte på egen hand. Sen släpar hon fram skottkärran och ställer på kant så att den skymmer ölkartongerna. Svensson neråt vägen är ju med i taxeringsnämnden. I tio år har hon lyckats dölja att Stig hann inreda vinden innan han dog. Det skulle bli ännu högre fastighetsskatt om Svensson visste.

Hon blir litet yr när hon reser upp kärnan, men det brukar gå över om hon sitter stilla nån timma. Inget farligt säger doktorn, men hon ska undvika att böja sig och lyfta tunga saker.

Efter en månad är ölen slut igen. Det gick några extra till den andre bussige killen som fixade den läckande kökskranen. Killen som lagade bilen är nykterist, så honom gav hon ge litet av räddjursköttet som hon fick från vännerna på granngårn för svampen. Men de flesta som hjälper henne vill helst ha öl.

Birgitta har redan förvarnat Mogens. Han vill nämligen att hon ringer någon vecka innan, så att han hinner beställa ölen hos sin kollega Svend som kör på Tyskland och köper godullen där för två kronor burken.

Uppe i Sörmland är det så långt till utlandet att killarna blir urförtjusta över sina tio burkar Tuborg Guld per klippning. Ölet som tillverkats i Köpenhamn, körts till Tyskland, sen tillbaka till Danmark och vidare till Sörmland. Och trots diskussioner har dom inte öppnat nåt system i samhället, så det är tre mil till närmaste stad när törsten faller på.

Den mänskliga uppfinningsrikskeden finner sina vägar.

13 augusti 1998
LARS FIMMERSTAD

Gaykulturen lever!

Kulturlivet bärs upp av de homosexuella. Riksförbundet för sexuellt likaberättigande (RFSL) likaberättigande (RFSL) protesterar mot Per-Olof Bolanders krönika 25/6.

Per Olof Bolanders generalangrepp på Europridefirandet är ett lågvattenmärke när det gäller krönikor. Ursinnigt sveper han över allt från Selma Lagerlöf till kulturens pornofiering.

Att en officiell del av Stockholm Europas Kulturhuvudstad 1998 kan väcka sådant moraliskt raseri säger mer om Bolander än om själva festivalen. Men han förömläpar i sin artikel landets alla homo- och bisexuella medborgare. När han dessutom gör sig till språkrör för dem som inte vågar vara öppna med sin sexuella läggning sätter Bolander krokben för sig själv. Att samtidigt försöka sopa mattan med det största svenska evenemanget för att synliggöra homo- och bisexuella och sedan i samma andetag klaga över att massmedia i sin sexfixering rapporterar om evenemanget drar ett löjets skimmer över hela krönikan.

Vi homosexuella, bisexuella och könsöverskridare får under nio dagar visa stolthet över oss själva, vår historia och våra olika kulturer.

När Europride firas i Stockholm är det sjätte gången som Europas homosexuella, bisexuella och könsöverskridare gemensamt firar Pride. Den svenska homosexuella rörelsen samlas då till en hel vecka fylld med fester, politiska debatter, seminarier och kulturella aktiviteter – såsom film, litteratur, konst, teater, musik.

Alla detta för en skattesubventionerad stockholmsk supersodomi tangerar ren ärrekränkning. Europride handlar inte om sex, porr och pengar som Finansstidningen valt att rubricera Bolanders krönika. Det handlar om att vi homosexuella, bisexuella och könsöverskridare under nio dagar får visa stolthet över oss själva, vår historia och våra olika kulturer. Dera mängder av personer under flera år på ideell basis arbetat för att ro detta jätteprojekt i land.

En levande gaykultur

Musik- och teaterlivet har i decennier burits fram av homosexuella, aidsepidemim slog ut en del av detta men Pride-firandet över hela världen har visat att det finns en levande gaykultur som ständigt utvecklas och har mycket kvar att ge till alla. Och vi tänker inte följa Bolanders råd om att ha den goda smaken att vara diskreta med vår läggning. Särskilt diskret var inte heller Selma Lagerlöf som skrev glödande kärleksbrev till sitt hjärtas dam Sophie Elkan.

CHRISTINE GILLJAM
Förbundsordförande RFSL

Inget att smyga med. Gaykulturen har mycket kvar att ge till alla. Vi tänker inte vara diskreta med vår läggning, skriver RFSL:s förbundsordförande Christine Gilljam (ovan under ett protestmöte mot förtöjelse av homosexuella i juli). Foto: OLA TORKESSON/PRESSENS BILD

En jippomentalitet som förtjänar förakt

I sin replik till Christine Gilljam ifrågasätter Per-Olof Bolander RFSL:s anspråk på att tala för alla homosexuella.

Jag är inte helt nöjd med min krönika av den 25/6. Kritiken av Europride-festivalen som ett outhärdligt tidstyptiskt fenomen gled över i mycket mer komplexa och känsliga frågor om sexualitet och moral, frågor som lämpligen diskuteras i ett annat tonfall än det som präglade krönikan. Viss självkritik är således påkallad. Och det får bli just självkritik eftersom så lite finns att ta fasta på i Christine Gilljams inlägg.

Jippomentalitet tar över

Gilljam upprör mest över att jag inte visat tillbörlig respekt för Europride. Men jag ser inget skäl att respektera den, tvärtom förtjänar den förakt, som ännu ett exempel på den ytliga och självgodas jippomentalitet som i allt högre grad kännetecknar politiken, kulturen och samhällslivet. Jag har i samma anda tidigare gjort mitt bästa att ta ära och heder av Vattenfestivalen, Stockholms OS-kandidatur, regeringens milenniekommitté och Kulturhuvudstadsåret. Gilljams protest påminner faktiskt om landshövdingen Adelsons indignerade utfall mot dem som hade fräckheten att inte sluta upp bakom OS-hysterin. Skillnaden är att Adelson hade en hörbar opposition medan RFSL mer sällan öppet utmanas.

I en längre debattartikel i SvD (22/7) fick Gilljam användning för min krönika. "Vilken annan grupps kultur, än just vår, skulle det vara acceptabelt att på det viset offentligt spotta på?" Frågan är retorisk men saknar inte för den skull svar. Motståndare till kvinnopräster och aborter har bespottats mycket mer frekvent i offentligheten än de homosexuellas självutnämnda representanter och deras skattesubventionerade säkra festivalsex. RFSL och dess värderingar utgör i själva verket en fantastisk success story som på några decennier lyckats vända

upp och ner på socialt accepterade och sedan urminnes tid vedertagna normer, åtminstone inom massmedia.

Massmedias generella flathet inför RFSL illustrerades senast när organisationens ranking av riksdagsledamöter rapporterades okritiskt. Till skillnad från Gilljam gör jag inte anspråk på att vara språkrör för någon annan än mig själv. Jag nöjer mig med att ifrågasätta om RFSL kan sägas föra de homosexuellas talan, och är övertygad om att många homosexuella inte delar Gilljams uppfattning om hur sex och politik hör ihop.

Att i polemiska syften göra Lagerlöf till "flata", det är helt enkelt kulturhistorisk vandalism.

Så detta med Selma. Gilljams lama slutnotor visar på en ledsam oförmåga att skilja på privat och offentligt. När GP (och sedan även SvD) i sina Europride-reportage beskrev Lagerlöf som "flata", illustrerades en lika tidstypt tendens att tvinga in historien i samtidens form, i det här fallet den radikala homosexuellens språkbruk med tillhörande ideologi. Som annalärer av historielitteratur är jag medveten om problemet att göra det förlutna begripligt och förmedla det till nutida läsare. Risken finns att man i jakten på en slagkraftig formulering förenklar och moderniserar för långt. Men att i polemiska syften göra Lagerlöf till "flata", det är helt enkelt kulturhistorisk vandalism.

Det vore att upprepa krönikans misstag att här och nu gå in på de många verkligt svåra frågor som vidrör sexualitet och perversion. Den finns det goda skäl att återkomma till. Men nästa gång jag skriver något för RFSL mishagligt finns risken att organisationen med åberopande av ny lagstiftning ska göra gällande att den som angriper RFSL eller vad som kallas gaykulturen bör straffas.

PER-OLOF BOLANDER